

3-or. A rovar feltalálásáról s elpusztításáról (6 óra, igazgató báró Szabó.)
 4-er. A demonstrációknál, valamint a rovar feltalásánál, mint segéd — a szőlőfelügyelő Stermberger ur működik.
 5-ör. Az előadások reggeli 8 órától 11-ig tartanak, a demonstrációk pedig délután történnek.
 6-or. A tanfolyam részesei annak bevételével nyerne egy látogatási bizonyítványt. Mindezt előre bocsátván, — bátorodom ezen a szövegre oly annyira fontos ügyet, különösen a debreczeni gazdasági szövetkezést, valamint a gazdasági növényeknél méltó figyelmébe ajánlani azed kérelem: „nolite cunctarum proximus ardet Ukalegon!”
 Most vagy soha!
 Az előadások német nyelven történnek. Ha, amint nem is kétem, a debreczeni felsőbb gazdasági tanintézet egy vagy több tanára felrúduland Klosteneuburgba s sajátjává teendő az említett „Phylloxera vastratrix”-ról szóló tant, akkor alkalmunk leend, úgy remélem, a legelőrebb idő mulva az ilyenü cursus alatt itt Debreczenben hasznos és élvezetes előadásokhoz részesülhetünk.
 A vidéki lapok szerkesztősegei felkértem, mielőbb ezt közlömódra juttatni, mert még csak 6 nap van hátra.
 Dr. Kempf József,
 m. kir. honv. főorvos.

Külföld.

(x) Spanyolország. A karlisták a Fratzin hegyen üteget állítottak fel és lövöldöztek a város felé. A fontarabai hatóság 900 karlistát kiutasított. A karlisták Barzelona és Saragotta közti feltartottak egy vasuti vonatot, 16 utazót elfogtak.
 Páris. A baloldal elhatározta, hogy a nemzetgyűlésnek novemberben való elhalasztását még azon esetre is követelmény, ha addig szünetlő tartana a nemzetgyűlés. A baloldal csak a nélkülözhetetlen törvényeket akarja megszavazni, a többieket elrejt.
 Strassburg. Az elzász-lotharingeni tartomány választmányi ülését befejezték.
 Odessából. A szomorú hír érkezik, hogy kitört az a szomorú hír, melynek mindjárt 25 ezer ember esett áldozatul.
 A svéd király most az orosz udvarnál időzött. Keveslet német utazása után Rigába ment, hol az oroszok fényesen fogadták s innen Moszkvába utazott. Ma hagyta el Oroszországot, melynek sajtója a király látogatását úgy fogja fel, mint a három császár szövetsége által szem előtt tartott czélokhoz való hozzájárulást.
 Az orosz határszéli megyékben a francia kormány nagy mennyiségű lovakat vásárolt össze, melyek nagy szállítmányokban Franciaországba indítottak. A lócsiszárok roppant nyereség üzemeként kötnék.

(-) Ausztria. V. Ferdinánd király általános örökösévé a Felsőföld Ferenc Józsefet nevezte ki. A weinriú és alsó-ausztriai uradalomokat az elhunyt király özvegye Ferenc Károly főherceg, a pischkowitzi uradalmat pedig Mária Anna császárné örökölte. Ezeket kivül a végrendelet értelmében Miksa volt mexikói császár neje 300,000 márkát örökölt, mely összeg azonban az özvegy halála után, mint-hogy Miksa császár örökös nélkül hunyt el, az általános örökösre esik vissza. A prágai dombau-egyletnek 20,000 márkát hagyományozott. Utolsó akarata az elhunyt királynak az volt, hogy halála után 300 mise mondassék érte, s e célra 600 forintot hagyományozott s ezenkívül egy 8000 forintos alapítványt tett egy pap számára, ki naponta köteles lelke üdvösségéért egy misét mondani. Az elhunyt király színterében álló hivatalnokok a végrendelet értelmében egyes halálükig teljes fizetések élvezetében maradnak meg.

A színházról.

Valóban, mintha minden nap ünnepe volna, midőn a színház estjait megnyitják, s a nemzeti színház derék művészei lépnek fel az elhagyatottak vélt deszkáira.
 Így volt az tegnap is.
 A „falurózsát” már második ízben adták megpedig kövívántra. Az a csoda, hogy minden előadást nem kell ismételnünk.
 E darabról s annak művészeink általi előadásáról már szölkünk. S így nem igen marad fen egyéb teendők, mint hogy — az elismerést újra papírra tegyük.
 Nem akarunk összehasonlításokat tenni a mi volt társulatunk, s az itt működők közt. Annyi áll, — hogy derék társulatunk volt nekünk.
 Azonban azt határozottan nyilváníthatjuk, hogy Tamássy játéka egyáltalán összehasonlíthatatlanul multa felül a mi Szabó Bandukét. — Tamássyban a drámai erő is megvolt, a mi által oly művésziglemborította ki a „falurózsát” szerepét.
 A kedves Blaháné most is szép virágoskorral üdvözölhetjük, s remek dalai oly elbájolólag hatottak ez estén is.
 A kisebb szereplők is kitünően töltötték be szerepeiket, s e tekintetben a kiváló ügyesség tanúsított — Komáromi Mari k. a-t kell kiemelnünk, a nélkül, — hogy az által a többi érdeméből csak párányit is vonnánk le.
 Közönség ez alkalommal is szép számmal látogatta az élvezetes előadást.
 Mily kár, hogy magunknak nem mondhatjuk e társulatot!!!

Sárga-fekete postamester.

A földmivélés- ipar- és kereskedelmi miniszter a pozsonyi postaigazgató ellen a vizsgálatot megindította, azért, hogy Ferdinánd császár halála alkalmával az ottani postaigazgatóság épületén a fekete-sárga zászló volt kitűzve. Érdekes, mily eredeti módon igyekeztek a postaigazgatót e dolgot feltüntetni. Herr von Brüllmajer t. i. egy pozsonyi lapban a következő módon adja elő az esetet: Julius 7-én este adott a házmesternek az utasítást, hogy másnap a gyászlobogót fügessze ki. A házmester nem tartand meg azonnal a fekete lobogót, — egy hivatali szolga tanácsára a nélkül, — hogy a dologról bejelentette volna, úgy segített magán, hogy az 1867-ik előtti időből a padláson heverő fekete-sárga lobogókat sárga felét behajlítván, bevarratta, úgy hogy csak a fekete szín rész volt látható. Azonban a szél a varást egy idő mulva felszakította és részben a sárga rész láthatóvá vált, de ez hamar észrevetett és a lobogó azonnal levétel. E szerint csakugyan nem sokra vezetne a hivatalos vizsgálát.

A bizottsági választás eredménye.
 I. Kerület. Kádár Bálint, id. Mike Ferenc, Mészáros József, Borsi András, Csicsó Lajos, Szalay József, Niházy Dániel, Jeney József, II. Kerület. Mörizs András, Papp József, Dávidházy Imre, Halmi Mihály, Jobbágy János, Gyuray István, Berghoffer István, Némethy Lajos, Dobray József, III. Kerület. Böszörményi Pál, Polgári András, Diószegi János, Nagy Ferenc ügyvéd, Varjas István, Bereczky István, Karlos István, M. Szabó József, IV. Kerület. Halmágyi Lipót, Popper Alajos, Horváth István, cz. u. 50. sz. Béke Mihály, Szöke István, Mikszky Károly, Patay István, Zöld István, cz. u. 45. sz. V. Kerület. Ráczy György, Kuczik Gábor, Nemes Kálmán, Ungváry András, Vértessy János, Borsos Ferenc, Ábrahám László, Sarga Jakab, Böszörményi István, VI. Kerület. Antal Gábor, K. Tóth Mihály, Armós Bálint, Jóna Dániel, Kerekes György, Balogh István, Tóth András, Deutsch Jakab, Hajdu Ignác.
A budapesti árvízkarosultak részére.
 Ujabb Dáné Istvánné úrhölgy 5 o. é.

frtot tett le szerkesztőségünkél, a mit köszönettel nyilvánosára hozunk.
* Nyílt számadás. a debreczeni iparos ifjak egylete „dalkoré”-nek folyó évi július 18-án a budapesti vízkárosultak javára rendezett adóestély eredményéről. Az estély bevétele volt 30 kr. belépti jegyekből felülfizetésekkel együtt 66 frt 50 kr, kiadás pedig 4 frt 8 kr, e szerint tisztajövedelem 62 frt 42 kr. Felülfizettek pedig: Molnár Ágoston 4 frt 70 kr, Stiber János 2 frt, Antal Joackim cs. kir. kapitány 2 frt, Boross Sándor 2 frt 40 kr, Vadon Sándor egyleti jegyző 1 frt, Boda János 1 frt 10 kr, Roth Vilmos 1 frt 10 kr, Vragács János 1 frt, Tökés József 1 frt, Alber József karnagy 1 frt, Ráczy György egyleti elnök 1 frt, Mörizs Bertalan 80 kr, Csanádi Ödön 70 kr, T. M. 70 kr. Egy névtelen 30 kr, Pati Mihály 60 kr, Józsi József 50 kr, Swoboda József egyleti pénztárnok 60 kr, Teszári Antal 50 kr, Veress László 50 kr, Huber József 40 kr, Kovács József 40 kr, Nagy Mihály 30 kr, Vass Mihály 40 kr. Egy névtelen 40 kr. Papp Gábor 20 kr, Pilesz Albert 30 kr, Szűcs Sándor 20 kr, Lovász Károly 10 kr, Tóbbin 1 frt 10 kr, összesen 27 fr 70 kr, kik is fogadják legmélyebb köszönetünket. — Ezen 62 frt 42 kr. illetékes helyére mai napon az egylet elnök-egyetlen utján felkötötték. B o k a Samu zenekarával a jótékony cél iránti tekintetből működ-ven közre, úgy ó, mint Király Mihály és Papp György vendéglősök, utóbbiak, mint kik jó étel és itallal látták el a vendégeket, de meg a dalkör iránt is szép szívességet tanúsítottak, továbbá Tamássy József színművész vendégünk és Bacsó Bálint, kik 25 frt fizetés mellett az egylet alapító tagjai sorába léptek, — Tóth Sándor (bádogos m. ki a dalkör részére 5 frtot, Boross Sándor, ki az egylet könyvtára javára 3 frtot ajándékoztak, — végre Báthori Imre, ki a kapu feletti dísz feliratot díjmentesen készítette, úgy az estélyben részt vett díszes férfi és női közönség fogadják egytelünk nevében hálás köszönetünket. — Debreczen, 1875. július 20-án. Mörizs Bertalan h. pénztárnok, K r e u c z Márton ellenor.

* Prielle Kornélia drámai társulata — hir szerint — szintén meg fogja látogatni városunkat a szünidő alatt. Hozza isten őket!
* Szab. kir. Debreczen város négy osztályú főrealtanodájának az 1874-5-ös tanévet berekesztő közviszátalati a főiskolai épületben ma kezdetek el. s következő renddel tartand meg: Az I-ső osztályé: a gymnasiumi I-ső tereben. Julius 19-én a magyar nyelvből, jul. 20-án a természetrajzból, jul. 21-kén a földrajzból, jul. 22-kén a német nyelvből, jul. 23-kán a számtanból, jul. 24-kén a történelemből, jul. 25-kén a francia nyelvből. A II-dik osztályé: a gymnasiumi V-dik tereben. Julius 19-kén a német nyelvből, jul. 20-kán a történelemből, jul. 21-kén a számtanból, jul. 22-kén a természetrajzból, jul. 23-kán a francia nyelvből, jul. 24-kén a földrajzból, jul. 25-kén a magyar nyelvből. A III-dik osztályé: a gymnasiumi III-dik tereben. Julius 19-kén a történelemből, jul. 20-kán a német nyelvből, jul. 21-kén a vegytanból, jul. 22-kén a számtanból, jul. 23-kán a földrajzból, jul. 24-kén a magyar nyelvből. A IV-dik osztályé: a gymnasiumi IV-dik tereben. Julius 19-kén az általános szám és történelemből s a természetrajzból; jul. 21-kén a történelem és földrajzból s a német nyelvből, jul. 23-kán a magyar nyelvből s az ábrázoló térletről. A közviszátalatiakat megelőzőleg július 18-kán d. e. 8 órától 12-ig, d. u. 4 órától 7-ig volt a rajz kiállítás: a rajzteremben.

* A gözmalmi választmány augusztus hó 8-ik napján, délelőtt 10 órakor a városi házi tanácssteremben gyűlést tart. Mire felhívjuk az érdekelteket figyelmét.
* Nyílt levél a „Debreczen” szerkesztőjének. Szerkesztő ur! Körülből két hete már, hogy pályatársaimmal, sz. kir. Debreczen városra vendégszeretettel élvezem. E vendégszeretettel örök hálám s köszönetemet fogadják s igérem, hogy azt soha feledni nem fogom! Van azonban e kedves városnak egy rendőrkapitánya J e n e y, ki hivatalos székében, melybe nem tudom, közbizalom, vagy protek-

ció helyezte — valódi zsarnoki hatalommal baszkodik, békés polgárokat fogván el saját-kezüleg ok és jogtalanul, s az elfogtatást el-kezéssel is megoldja, csupán azért, hogy hivatalos hatalmát jobban megmutassa, mint azt velem is tevő. Jogtalan megátalmozásomat, s az ebből eredő s rajtam elkövetett méltatlanságot s brutalitáshoz hasonló, valamint méltalindító okait e nemes város összes lakossága tudja és ismeri, azt tehát itt nem ismétlem. Jól esett azt valóban hallanom, hogy ez eljárást Debreczen város intelligens közönsége, polgársága, összes lakossága, a sajtó, az egyéni becsület s polgári jogok e megvesztegethetlen öre, a legnagyobb megdöbbenéssel vette, s a felett egyhangulag roszalását fejezte ki. Ezek folytán szerkesztő ur tartozom a következő nyilatkozattal: sz. kir. Debreczen város összes közönségének, pályatársaim, magamnak s tartozom önnek, mint ki első volt becses lapja hasábjain írott szavakban elmondani nézetét e dolog felett s egyszersmind sérelmim orvoslását keresni felhívott t. szerkesztő ur! Elmondottam én ez esetet több pályatársam jelenlétében, hol azt hittem, Jeney urnak parancsolni tudnak, s hittem, hogy sérelmem, orvosoltatni fog, de ez dacára a szép megnyugtató ígéretnél, mindez ideig nem történt, ennek következtében van szerencsém sz. kir. Debreczen város közönségének kijelenteni, hogy én fogok és tudok is Jeney urna elégtelt venni magamért, a magas miniszteriumig kell is vinnem ez ügyet, annyival inkább, mivel adatkokkal bírok, melyek Jeney kapitány hivataloskodását a múlt és alig múltban is igen szép színben világítják meg. Debreczen város t. közönsége azonban, melynek irányunkban tanúsított becses s nagyrabecsült vendégszeretét egy hivatalos állását nem ismerő egyén így megsértette — minő elégteltelt vesz magának, az egyenesen tőle s a közügy-letől fugg, s hiszem, hogy venni fog. Tekintetes szerkesztő urat pedig tisztelettel kérem, e soroknak becses lapja hasábjain engedjen egy kis helyet. Maradván tisztelő polgártársam EÖRY GUSZTÁV s. k. a budapesti nemzeti színház tagja.

* A cukorgyári társulat közgyűlése aug. 1-én, délelőtt 10 órakor, a városi háza kis tanácsstermében lesz.
* Növeldeti vizsga. Alólírott tudatni kívánom, hogy az intézetemben tanuló leányösvendékek évi vizsgája folyó július hó 31-kén fog megtartatni, — melyre az érdekelteket tisztelettel meghívom. — Debreczen, jul. 20. Özy. G á s p á r Ignáczné.
* Illetékes helyről veszünk ama tudósítást, hogy az Eöry-féle ügyben a vizsgálat folyamában van. S eredménye hirtelreleg közlömódra jut. S így a törvényhatóság feje megte-tele köteleességét s részben ezt mulasztással vádolni nem lehet, a mit a tegnapi számunkban e tárgyról szóló újdonságra vonatkozólag székségesnek látunk nyilvánosságra hozni.
* Ma temették el Kulcsár Dániel né aszszonyt, ki a legjobb házi nők egyike volt. Temetése nagy részvétet kelt ment végbe. A megdobogolt 60 évét élt, Béke lengjen porai felett!
* A közönség érdekében felhívjuk a rendőrség figyelmét a piacon olykor árutlanít szokott rosz és éretlen gyümölcsökre. Folytonos felügyelet kell e tekintetben.
* Váradutczán a diszes „Európa” kávéház helyisége mellett egy rut pocsa díszlenkedik, holott a legkönynyebben be lehetne azt tolni a közeli helyről is. A közlekedés érdekében orvoslást kérünk. T ö b b e n.

Erdészeti államvizsgák.

Az erdészeti államvizsgák a i. évből október hó 4-én s következő napján még az eddigi módozatok szerint az alább megnevezett helyeken fognak megtartatni u. n.:
 A felsőbb erdészeti államvizsga Budapesten; az alárendelt erdészeti személyzet vizsgálata pedig Pozsonyban, Kaposvárt, Kassán, Temesvárt és Kaposvárt.
 Felhívhatunk tehát mindazok, kik az önálló felsőbb erdészeti szolgálatra képesítő feisőbbrendű erdészeti államvizsgát letenni szándékoznak, hogy

eredeti bizonyítványaikkal felszerelt folyamodványukat s az államvizsga letétele előtt megkívántató s egy erdészeti kérdérsől szóló írásbeli értekezéseiket legfeljebb folyó évi szeptember hó 15-ig a földmivélés- ipar- és kereskedelmi magyar kir. miniszteriumhoz terjesszék fel, azok pedig, kik az alsóbbrendű erdészeti vizsgát letenni óhajtják, folyamodványaikkal egyenesen ezen vizsgák székhelyein működő főispánokhoz forduljanak.

Délutáni posta.

— K a s a, jul. 19. A városi bizottsági tagok pótválasztásánál mind a bal-, mind a jobboldali ellenzék képviselői lényes győzelmet arattak a kormánypártiak felett.

— K a r c z a g, jul. 18. Ma báró Baldácsi Antal nagylelkűségét közölt képviselővé választott. Papp Mór 870 szavazatot, Baldácsi 1005 szavazatot kapott.

— A p é n z ü g y m i n i s z t e r i u m újja szervezésén Kráútz elnöki osztálytanácsos dolgozik. E szerint az ügyosztályok száma 12-re redukáltak és számsan nyugdíjaztatának.

— A v á m - é s k e r e s k e d e l m i szerződés iránt megindított alkudozások folytatására Matlekovics és Merpert tanácsosok csak akkor mennek Bécsbe, ha a magyar kormány az osztrák miniszterium vámtariffa-munkálátát áttanulmányozandotta, s arra vonatkozólag saját javaslataival is elkészül. — Ez azonban csak e hó végére várható. — Az „Ung. Lloyd” szerint Szél pénzügyminiszter ekkor sem megy föl Bécsbe. Az osztrák vámtariffa-munkálát lényegében is nagyon elíté a jelenleg érvényes díjszabályzatot.

— A z „a r a n y p a r a z t”. Szegény Mörizs Pált utólrta a Horn Ede sorsa. Nincsen kerüllet mint nem volt amannak anno 1872-ben hol pénzügyi tudománytalulterhet fejt le-hajthatná. — J ó k a i Mór ugyan, mint a „Szabadság” hallja a Józsefvárosban akarta elválasztatni maga helyett, miután jeles regényírónk a „meghódított” Hódmező-Vásárhelyt akarja képviselni, — de az „aranyparazt” nem mert ott vállalkozni. — Mittegyen ily szorult helyzetben! Kapja magát és elmegy e halálatlan földről oda, a hol meg nem ismerik, t. i. Szerdahelyszék második kerületében. Hir szerint magával viend a saréti takarékpénztárt is, hogy választói között kölesönöket osszasson ki. Mörizs Pál kiümben elszavalatja Tarkányi „Coriolán” című versét, ilyenformán travestáiva:

Atok read B. Ujfalv.
 Már nem vagyok fad!

Felelős szerkesztő:
SZATMÁRI KÁROLY.
 Főmunkatárs:
TISZAI DÁNIEL.

JAKAB, HELLER és LIPPMANN
 ajánlja a t. cz. birtokos és gabonakereskedő uraknak **dusan elatott zsákraktárát,**
 a legjobb minőségben és jutányos gyári áron, bármily nagy mennyiségben.
 220 10—

H I R D E T É S E K.

KOTZÓ PÁL,
 gépészmérnök
 Budapest, Váci-körút 39. sz. a.
GARRETT R. és FIAI
 Leiston, angolhoni gépgyár
 vezérügynöke

ajánlja ezen hírneves gyár mezőgazdasági gépeit, ugymint:
 Öszögtisztító rostákat, felülmulhatlanok a gabona tisztítására üszögöl és egyéb könnyű hulladékoktól.
 Örlőmalmokat, répa-vágókat, szecskavágókat, különböző nagyságban, eszterga padokat stb. stb. különösen: 230 2—6

gőzmozdonyokat fa- és szénfűtésre, valamint szalma-fűtésre
 cseplőgépeket, gőz-, ló-, és kézi erőre.
 Gabonatisztító gépeket malmok számára Puhlman R.-től Berlinben, különféle fajta kútnó rostákat, Trieuröket, konkoly, babó és zab tökéletes kiválasztására.

eredeti GARRETT és FIAI legújabb, könnyebb s olcsóbb szerkezetű sorvetőgépeit.
Arjegyzékek kívánatra bérmenten.

Hirdetmény.

A sz. kir. Debreczen városában felállított két külön adókvitő bizottság folyó évi július hó 22-ik napján reggeli 8 órakor kezdendi meg működését, — és pedig a péterfia, csapó, varga és czepléd-utczákat illetőleg a városi háza kis tanácsstermében, a hatvan és piaczutczát illetőleg a kir. pénzügyigazgatóság épületében, (czepléd-utca 2-ik szám alatti ház 9-ik számú szobájában.)

Mi is a t. cz. adókvitelt polgároknak azon megjegyzéssel hozatik tudomására, hogy saját érdekeik megóvása tekintetéből ezen tárgyalásoknál megjelenni el ne mulasszák.

A tárgyalás azon sorrendben történend, a melyben az egyes városrészek fentebb is vannak tintetve, miről különben is az illető tizházigazda által eleve fognak értesített.

A m. kir. pénzügyigazgatóságtól.
 Debreczenben, 1875. évi július hó 15-ikén.
Halmágyi.

Csemegetizletemet,
 melyben mindenféle sajt, szalámi, kolbász, sonka, paprikás, fahér és füstölt szalonna, virsli, orosz halak, szárdiniák, zsír stb. élelmi czikkek, ugyszinte mindenfajta liqueurök, kicsiben és nagyban a legutányosabb áron kaphatók, ajánlom a t. közönség becses figyelmébe és pártfogásába.

Tiszelt látogató vendégeimnek, mint már eddig is ismeretes, a legjobb hideg étkekkel, finom s olcsó hegyi borral és friss hideg kőbányai serrel szolgálók.

Tisztelettel:
Kömives József,
 nagypiac 1581. sz. a.
 Fűvessy-féle házánál.
 236 3—3

HIRDETÉS.
 A debreczeni piacutczai 1824-dik számú Dragota-féle emeletes házának, telkének s ondódi külső földének, néhai Dragota Erzsébet hagyatékához tartozó fele része szabad kézből eladó. Értekezhetni a néhai Dragota Erzsébet végrendeletének végrehajtójával Udvarhelyi Károly ügyvéddel. Lakik nagyhatvanutczán 1558. sz. alatt.
 239 1—3